

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/44/2024
Identifikačné číslo spisu:	8717208748
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8717208748.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: G. L., narodený XX. K. XXXX, F. M., F. M. XXXXX, právne zastúpený advokátkou JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou, so sídlom Poprad, Nám. sv. Egídia 95, IČO: 50 672 720, proti žalovanému: Mesto Poprad, so sídlom Poprad, Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3, IČO: 00 326 470, právne zastúpený spoločnosťou Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Poprad, Námestie svätého Egídia 40/93, IČO: 44 250 029, o vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17C/40/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. novembra 2023 sp. zn. 12Co/24/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) medzitýmnym rozsudkom zo 7. decembra 2022 č.k. 17C/40/2017-532 (už v poradí druhým) rozhodol, že žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností žalovaným a to: pozemkov parcely reg. KN-C parc. č. XXX/X - ostatné plochy o výmere 1.044 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m², pozemku parcely reg. KN-E XXX/X - ostatné plochy o výmere 134 m² nachádzajúcich sa v k. ú. D. zapísaných na LV č. XXXX (v ďalšom texte aj „pozemky vlastnícky patriace žalobcovi“, resp. „žalobcove pozemky“) na Okresnom úrade odbor katastrálny Poprad za obdobie od 14. júla 2015 do 24. augusta 2017 je dôvodná s tým, že o výške nároku a o náhrade nákladov konania súd rozhodne v konečnom rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie právne posúdil podľa ust. § 137 písm. a), c) CSP, čl. 20 ods. 1, ods. 4 Ústavy SR, § 451 ods. 1, ods. 2, § 456 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z.z.“). Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že mu patrí právo na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie

jemu vlastnícky patriacich nehnuteľností bez právneho dôvodu žalovaným, a to za obdobie od 14. júla 2015 do 24. augusta 2017, pričom bolo nesporné, že na vyššie uvedených pozemkoch sa nachádza asfaltová plocha slúžiaca z väčšej časti ako plocha na parkovanie a sčasti ako miestna komunikácia. V súlade s pokynom odvolacieho súdu súd skúmal, či na žalobcove pozemky doľahá zákonné vecné bremeno v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z. Žalovaný nepreukázal, že stavba bola zrealizovaná v súlade s v tom čase platnými stavebnými predpismi, preto súd prijal záver, že ich žalovaný užíva bez právneho dôvodu, v dôsledku čoho na vec nemožno aplikovať inštitút zákonného vecného bremena, ale žalobcovi v dôsledku užívania stavby žalovaným došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobcu a to aj za žalované obdobie 14. júla 2015 - 24. augusta 2017, preto jeho žalobe vyhovel.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 23. novembra 2023 sp. zn. 12Co/24/2023 zmenil medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu o jeho vydanie zamietol s tým, že o ostatných žalobou uplatnených nárokoch, vrátane nároku na náhradu trov doterajšieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozhodol po doplnení a zopakovaní dokazovania a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného je potrebné priznať úspech. Odvolacej námietke, že nie sú splnené procesné podmienky pre vydanie medzitýmneho rozsudku, nevyhovel, nakoľko v tomto spore bola nepochybne podaná žaloba na plnenie - žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia, súčasne s ňou podal žalobca návrh na tzv. prejudiciálny medzitýmny rozsudok (§ 214 ods. 2 CSP), aby súd najprv určil, že žalobcovi patrí právo na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie jeho pozemkov žalovaným bez právneho dôvodu za obdobie od 14. júla 2015 do 24. augusta 2017; žalobným návrhom bol predmet konania zároveň vymedzený tak, aby bolo možné identifikovať (zistiť), čoho sa žalobca domáha. Vychádzajúc z § 1 ods. 3, § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 66/2009 Z.z. a vykonaného dokazovania dospel k právnomu záveru, že v zmysle § 1 ods. 3 skutkové zistenia vylučujú aplikovateľnosť označeného zákona na súdený prípad, avšak nie z dôvodu ktorý považoval za relevantný súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (t. j., že nejde o stavby povolené podľa stavebných predpisov platných v čase vzniku týchto stavieb), ale z dôvodu využívania stavby stojacej na žalobcových pozemkoch na podnikanie. V čase nadobudnutia jeho účinnosti zákona bola stavba na žalobcových pozemkoch využívaná na prevádzkovanie odstavných plôch pre motorové vozidlá (od 1. januára 2009, resp. od 20. januára 2009). S poukazom na judikatúru (Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/52/2009, i nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 237/09) dospel k záveru, že žalobcovi užívaním jeho pozemkov bez právneho dôvodu stavbou žalovaného vzniká nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

3.1. Ohľadom na námietku žalovaného sa odvolací súd zaoberal tým, či priznanie takéhoto práva nie je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď žalobca nie je pôvodným vlastníkom pozemkov. Odvolací súd považuje v okolnostiach veci, napríklad aj z oboznámenej darovacej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a G. G. dňa 03. júla 2015 za nepochybné, a prezentoval to aj žalobca v priebehu odvolacieho pojednávania, že v čase prevodov pozemkov na jeho osobu, si bol vedomý skutočnosti, že s ich vlastníctvom nie je spojené aj ich reálne užívanie, nakoľko tieto sú zastavané miestnou komunikáciou, chodníkom a parkoviskom používanými verejnosťou. Na základe uvedeného odvolací súd uzavrel, že žalobca nadobudol nehnuteľnosti, ktorých rozsah užívania bol zásadne predurčený existujúcou stavbou komunikácie, z čoho vyplývala limitácia hodnoty takto zastavaného pozemku a žalobca už v čase ich nadobudnutia si musel byť vedomý nielen toho, že do vlastníctva nadobudol pozemok s obmedzeným rozsahom práv, ale tiež toho, že ide o obmedzenie dlhodobé a trvalé. Skutočnosť, že pozemky nadobudol žalobca bezodplatne viac svedčí o skutočnosti, že už ich pôvodní spoluvlastníci nepovažovali prevádzané pozemky za prinášajúce adekvátny úžitok, aký by z ich vlastníctva mal vlastníkovi veci v zásade plynúť.

3.2. Odvolací súd podotkol, že je rozdiel medzi získavaním bezdôvodného obohatenia, napr. zo stavby predstavujúcej obytnú alebo priemyselnú budovu a cestu, keď budova prináša potencionálny zisk vlastníkovi stavby, napr. z nájmu alebo samotnej prevádzky, v dôsledku čoho vlastník stavby získava bezdôvodné obohatenia aj na úkor vlastníka pozemku. V danom prípade síce za využívanie miestnej komunikácie príspevková organizácia žalovaného vyberá úhrady za použitie odstavných plôch pre motorové vozidlá, ich výška je však regulovaná všeobecne záväzným nariadením mestskej samosprávy, z dôvodu ktorého je vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného viac za fikciou, než realitou. Takto získané finančné prostriedky sú potrebné predovšetkým na udržiavanie prevádzkyschopného

stavu danej miestnej komunikácie a nemôžu viesť k reálnemu navýšeniu majetku žalovaného.

3.3. Odvolací súd poukázal najmä na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS 389/09-20 z 26. novembra 2009, kde kontrolou ústavnosti prešiel postup súdu, ktorý obdobné nároky vlastníka pozemku na vydanie bezdôvodného obohatenia zastavaného stavbou zriadenou na jeho nehnuteľnosti preskúmal cez prizmu dobrých mravov, pričom ústavný súd sa stotožnil s názorom všeobecných súdov v preskúmvanej veci, že vlastníci nehnuteľností, na ktorých bolo zriadené cestné teleso, predtým ako tieto nehnuteľnosti nadobudli do vlastníctva, vedeli o obmedzení svojich vlastníckych práv. Poukázal aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 02. júla 2019 vydané vo veci Jarkovský proti Slovenskej republike vedenej pod sp. zn. 4014/12, v bode 53., ktorého zdôraznil, že sťažovateľov nárok bol zamietnutý pre rozpor s dobrými mravmi vzhľadom na veľmi špecifické okolnosti prípadu, v rámci ktorých bolo zohľadňované aj dobrovoľné nadobudnutie majetku vlastníka s plným vedomím jeho stavu a uplatňovanie podobných nárokov v mnohých iných prípadoch, bez skutočnej snahy o úpravu vzťahu medzi vlastníctvom a užívaním. V uvedenom prípade dospel k záveru, že nič nenaznačuje tomu, že by aplikáciu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v posudzovanom prípade neumožňovali hlboké a pretrvávajúce rozpory v judikatúre.

3.4. Žalobca nepresvedčil, že motiváciou podania žaloby nebolo vytážiť finančný prospech, ktorý je v hrubom nepomere k prospechu, ktorý získava žalovaný, keď stavba bola na neho prevedená v rámci zákonom predurčenej delimitácie, ako aj k prospechu, ktorý z vlastníctva týchto pozemkov plynul pôvodným vlastníkom. Z vlastnej činnosti je odvolaciemu súdu známe, že žalobca si okrem tejto žaloby voči žalovanému uplatnil rovnaký typ nároku aj za iné obdobia (vec vedená Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 14C/85/2015, sp. zn. 13C/29/2021. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak by jediným cieľom žalobcu bolo konečné majetkovoprávne vysporiadanie vzniknutej situácie ako tvrdil, výkonom práva v súlade s dobrými mravmi by v prípade zlyhania mimosúdnych rokovaní bolo predovšetkým podanie žaloby podľa § 135c Občianskeho zákonníka, k čomu má žalobca legitímne právo. Za opísaného stavu je odvolací súd presvedčený o neprijateľných dôsledkoch prejavujúcich sa vo vzťahu medzi účastníkmi a tým o rozpore výkonu žalobcom uplatneného práva s dobrými mravmi, preto odvolací súd uplatnenému nároku v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka nepovažoval sa dôvodné priznať súdnu ochranu, pričom poukázal na iné rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 9Cdo/312/2021. Nakoľko nejde o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nerozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania (§ 262 ods. 1 CSP).

4. Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) podal voči predmetnému rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V tejto súvislosti uviedol, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vo veci vydania bezdôvodného obohatenia a dobrých mravov, ktoré je súd povinný dôsledne posúdiť s ohľadom na individuálne okolnosti každého prípadu. V tejto súvislosti uviedol, že súlad výkonu práv a povinností s dobrými mravmi musí vychádzať z komplexného hodnotenia konkrétnej situácie, a to na oboch stranách sporu, pričom odvolací súd sa vôbec nezaoberal súladom výkonu práv a povinností s dobrými mravmi na strane žalovaného. Poukázal na to, že žalobca ako aj právny predchodca žalobcu na majetkovoprávne vysporiadanie v minulosti písomne žalovaného vyzval, avšak bezúspešne a jeho právni predchodcovia boli vzdialenejšími rodinnými príslušníkmi s nevôľou sa súdiť. V konaní nebolo preukázané postavenie stavieb v súlade so zákonom a žalovaný dobré mravy žiadnym spôsobom nepreukázal, ani ako tvrdí odvolací súd, že by sporná nehnuteľnosť bola zahrnutá v majetku delimitovanom na žalovaného, v tomto spore preto neuniesol dôkazné bremeno. Dovolateľ má za to, že vo svetle konkrétnych okolností daného prípadu nemožno vyvodiť záver, že by žalobcom uplatňovaný nárok bol všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov a protiprávny zásah do práva žalobcu stále trvá.

4.1. Poukázal na na rozhodnutie Ústavného súdu SR - PL.ÚS 19/98, v zmysle ktorého „ak zákonodarný orgán nepostupuje v súlade s inými ustanoveniami Ústavy, poruší tým princíp ústavnosti, vyplývajúci z čl. 1 Ústavy.“ Odvolací súd sa pri svojej úvahe odklonil od tohto rozhodnutia, nakoľko nezdôvodnil, či rozpor s dobrými mravmi na strane žalobcu je takej intenzity, že spôsobuje neplatnosť právneho úkonu a neplatnosť akého úkonu tento rozpor s dobrými mravmi spôsobuje. Odvolací súd rovnako svojím rozhodnutím nedbal na zachovania ústavného princípu proporcionality a jeho rozhodnutím došlo k popretiu základného práva a slobody žalobcu vyplývajúceho z čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Dovolateľ má za to, že odvolací súd sa odklonil od existujúcej judikatúry, tak ako to uviedol priamo v

tomto bode 50. odôvodnenia rozhodnutia, keď posudzoval rozdiel medzi získavaním bezdôvodného obohatenia, napr. zo stavby predstavujúcej obytnú alebo priemyselnú budovu a cestu.

4.2. Poukázal aj na právny záver vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/91/2010, v ktorom sa uvádza „Pokiaľ ide o stavbu, ktorá je spojená so zemou pevnými základmi, teda o nehnuteľnosť, na vznik bezdôvodného obohatenia stačí už to, že sa stavba na pozemku nachádza. V takom prípade je totiž zastavaný pozemok užívaný (jeho úžitková hodnota sa konzumuje) tým, že je na ňom stavba postavená a je pritom právne irelevantné, akým spôsobom vlastník stavby svoje vlastnícke právo realizuje, teda či ju užíva osobne, alebo ju prenajal inému, či mu jej užívanie prináša zisk, prípadne, komu prináša zisk“.

4.3. V ďalšom uvádza, že odvolací súd bol povinný svoj odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/91/2010 riadne odôvodniť, zaťažil rozsudok vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, preto je jeho rozhodnutie arbitrárne a trpí vadou nepreskúmateľnosti.

5. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalobca bol povinný pri dovolacom dôvode § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviesť konkrétnu rozdielnu rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu, čo neurobil. Odvolací súd jednoznačne konštatuje, že užívanie cudzieho pozemku bez právneho dôvodu je bezdôvodným obohatením. Odvolací súd postavil celé svoje rozhodnutie na dobrých mravoch, čo je zásadne skutková otázka. To, či určitý nárok je, alebo nie je uplatňovaný v rozpore s dobrými mravmi závisí vždy len od konkrétnych skutkových okolností daného prípadu. Pokiaľ žalobca namieta procesné vady, podľa žalovaného je rozhodnutie dovolacieho súdu dostatočné, preskúmateľné a presvedčivé.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť.

7. Dovolateľ dovolanie podal z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Rovnako z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ výslovne v dovolaní neoznačil, že dovolanie podáva aj podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z obsahu dovolania je však zrejmé, že tento ako vadu v konaní namieta, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces najmä tým, že odvolací súd bol povinný svoj odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/91/2010 riadne odôvodniť, a ak tak neurobil, zaťažil rozsudok vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, preto je jeho rozhodnutie arbitrárne a trpí vadou nepreskúmateľnosti.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolací súd v súvislosti so žalobcom namietanými vadami v súvislosti s vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti nesprávneho právneho posúdenia uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a dovolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto v zásade nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či

konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v prejednávanej veci v rozsahu nosných právnych záverov odvolacieho súdu nezistil.

10. K námietke nevysporiadania sa odvolacím súdom riadnym odôvodnením svojim odklonom od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/91/2010 dovolací súd uvádza, že odvolací súd uvedenú vec nerozhodoval podľa tohto rozhodnutia, ale posudzoval tento prípad podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 9Cdo/312/2021 a v súlade uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS 389/09-20 z 26. novembra 2009, kde kontrolou ústavnosti prešiel postup súdu, ktorý obdobné nároky vlastníka pozemku na vydanie bezdôvodného obohatenia zastavaného stavbou zriadenou na jeho nehnuteľnosti preskúmal cez prizmu dobrých mravov, pričom ústavný súd sa stotožnil s názorom všeobecných súdov v preskúmvanej veci, že vlastníci nehnuteľností, na ktorých bolo zriadené cestné teleso, predtým ako tieto nehnuteľnosti nadobudli do vlastníctva, vedeli o obmedzení svojich vlastníckych práv. Poukázal aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 02. júla 2019 vydané vo veci Jarkovský proti Slovenskej republike vedenej pod sp. zn. 4014/12, v bode 53., ktorého zdôraznil, že sťažovateľov nárok bol zamietnutý pre rozpor s dobrými mravmi vzhľadom na veľmi špecifické okolnosti prípadu, v rámci ktorých bolo zohľadňované aj dobrovoľné nadobudnutie majetku vlastníka s plným vedomím jeho stavu a uplatňovanie podobných nárokov v mnohých iných prípadoch, bez skutočnej snahy o úpravu vzťahu medzi vlastníctvom a užívaním.

11. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP týkajúceho sa žalobcovej námietky arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti nie je možné ju považovať za opodstatnenú, rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia vyplývajúce z ustanovení § 393 ods. 2 a 3 CSP a § 220 ods. 2 a 3 CSP, preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnený, resp. arbitrárny. Z rozsudku súdu odvolacieho je zrejmé, akými úvahami sa odvolací súd riadil pri posudzovaní žaloby žalobcu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sú teda dostatočne zjavné všetky dôvody zamietnutia žaloby žalobcu. Je potrebné mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v oprávnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré preskúma v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

12. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalobcu v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

13. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

13.1. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu a tiež, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Prípustnosť podaného dovolania teda dovolací súd posudzuje vždy autonómne podľa jeho obsahu (8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

13.2. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP má byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Relevanciu podľa citovaného ustanovenia má teda len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 433 a §

432 ods. 2 CSP) a pri ktorej s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu súčasne platí, že ak by bola vyriešená správne, sudy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

13.3. Najvyšší súd konštantne uvádza vo svojich rozhodnutiach, že právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Z uvedeného vyplýva rozsah, ale aj obsah dôvodov, ktoré musí dovolateľ uplatniť. Dovolací dôvod preto dovolateľ musí vymedziť tak, že uvedie, ktoré právne posúdenie veci pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť práve tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13.4. Najvyšší súd konštatuje, že žalobca svoju otázku o odklone odvolacieho súdu od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/91/2010 žiadnym spôsobom neformuloval, a toto rozhodnutie ani nebolo podkladom pre rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci.

13.5. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie nie je opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri vyvodzovaní záverov o skutkovom stave veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštalácie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

13.6. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že rozhodnutie o zamietnutí žaloby založil na závere, že uplatňovaný nárok zo strany žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nemohol požívať právnu ochranu. Odvolací súd poukázal najmä na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS 389/09-20 z 26. novembra 2009, kde kontrolou ústavnosti prešiel postup súdu, ktorý obdobné nároky vlastníka pozemku na vydanie bezdôvodného obohatenia zastavaného stavbou zriadenou na jeho nehnuteľnosti preskúmal cez prizmu dobrých mravov, pričom ústavný súd sa stotožnil s názorom všeobecných súdov v preskúmvanej veci, že vlastníci nehnuteľností, na ktorých bolo zriadené cestné teleso, predtým ako tieto nehnuteľnosti nadobudli do vlastníctva, vedeli o obmedzení svojich vlastníckych práv. Poukázal aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 02. júla 2019 vydané vo veci Jarkovský proti Slovenskej republike vedenej pod sp. zn. 4014/12, v bode 53. a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 9Cdo/312/2021. Teda primárnym dôvodom zamietnutia žaloby bol rozpor s dobrými mravmi a nie samotná existencia vlastníckeho práva.

13.7. Ak nie je riadne formulovaná a vymedzená právna otázka, alebo táto otázka nijak nesúvisela s rozhodnutiami odvolacieho súdu bol preto daný dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

14. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, teda na základe zásady úspechu strany v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), v zmysle ktorej úspešnému žalovanému vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.